



**اتحادیه صادرکنندگان  
فرآورده های نفت، گاز و پتروشیمی ایران**

**تمولات بازار نفت در هفته منتهی به ۲۳ آوریل ۲۰۲۱**





## تمولات بازار نفت در هفته منتهی ۲۳ آوریل ۲۰۲۱

### ➤ وقایع مهم طی دوره ۱۹ تا ۲۳ آوریل، ۲۰۲۱:

- افزایش میزان ذخایر نفت خام چین
- افزایش ذخایر نفت آمریکا
- تأثیر ضعیف موج دوم شیوع کرونا در هند بر فوراک نفت خام پالایشگاهی
- کاهش تقاضای سوخت در هند
- کاهش تولید نفت لیبی
- کاهش تعداد دکل‌های حفاری آمریکا
- کاهش روند شیوع کرونا و افزایش تقاضا برای بنزین
- امکان افزایش قیمت نفت تا ۷۵ دلار در ۲۰۲۲

### مقدمه

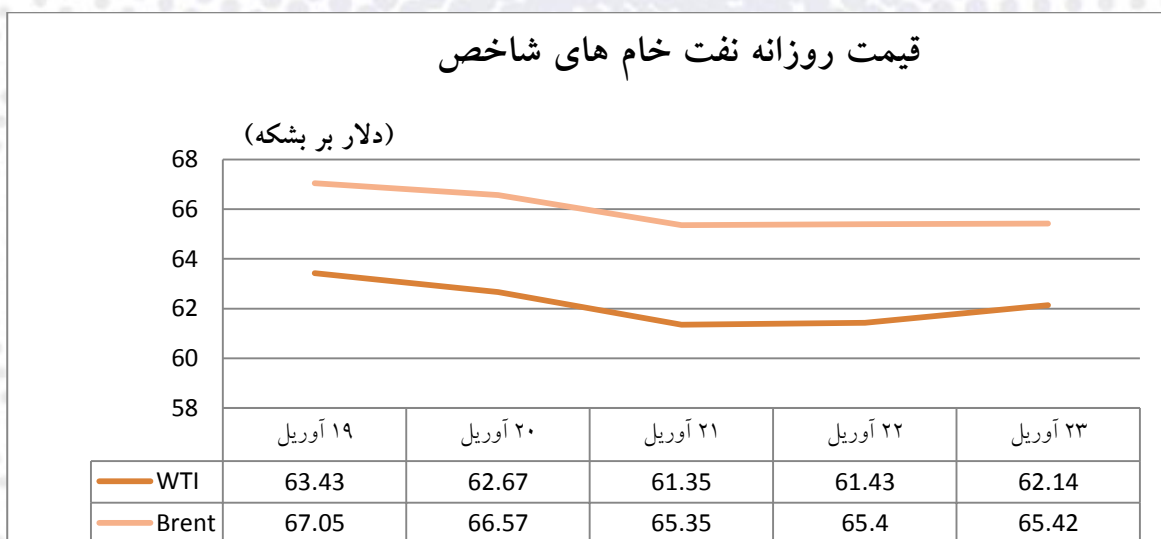
واحد پژوهش اتحادیه در نظر دارد، از سال ۱۴۰۰ تحولات مربوط به بازار نفت را با توجه به اهمیتی که در فضای فعالیت اعضا این اتحادیه دارد مورد بررسی و پایش قرار دهد. بدین منظور اقدامات مربوط به انجام این فعالیت آغاز شده است و گزارشی که تحت عنوان تحولات بازار نفت تهیه شده است در این راستا قرار دارد. به منظور تکمیل محتوی این کار پژوهشی و مطالعاتی به مساعدت، راهنمایی و همکاری تک تک اعضا محترم نیاز است. واحد پژوهش اتحادیه آمادگی خود را به برای دریافت این نظرات اعلام می‌دارد. لذا برای تکمیل مطالب و محتوی این سند منتظر دریافت نظرات ارزشمند شما هستیم.



## وقایع مهم طی دوره ۱۹ تا ۲۳ آوریل، ۲۰۲۱

### روند قیمت‌ها:

قیمت نفت خام‌های شاخص برنت و WTI در هفته گذشته روندی افزایشی با شیب کمتر نسبت به هفته‌های قبل را تجربه کردند که به طور همزمان تحت تأثیر عامل تقویت‌کننده کاهش عرضه نفت لیبی و تضعیف‌کننده شیوع موج دوم کرونا در هند و نگرانی از کاهش مصرف نفت در این کشور بود. روز جمعه ۲۳ آوریل، قیمت نفت خام، با توجه به انتشار داده‌های اقتصادی ایالات متحده و اروپا که نشان از رشد و بهبود اقتصادی آنها داشت، اندکی تقویت شد، اگرچه افزایش شمار مبتلایان به ویروس کرونا در هند و احتمال وقوع فاجعه انسانی مانع از افزایش بیشتر قیمت‌ها شد.



Source: oilprice

مهم‌ترین عوامل تأثیرگذار بر نوسانات قیمت نفت در هفته منتهی به ۲۳ آوریل به شرح ذیل می‌باشد:

### ۱- عوامل تضعیف‌کننده قیمت نفت:

- افزایش میزان ذخایر نفت خام چین: در ماه مارس، میزان ذخیره‌سازی نفت خام چین به دلیل واردات زیاد و افزایش تولید داخلی از حجم سوختی که در پالایشگاه‌های این کشور در حال پالایش است، افزایش یافت. در ماه گذشته، حدود ۱/۶۳ میلیون بشکه در روز نفت به ذخایر تجاری و استراتژیک این کشور هدایت شده است که بالاتر از حدود ۹۲۰ هزار بشکه در روز در دو ماه نخست سال ۲۰۲۱ بود. افزایش در میزان ذخیره‌سازی منعکس‌کننده رشد واردات نفت در ماه مارس بوده است که به ۱۱/۶۹ میلیون بشکه در روز رسید که فراتر از ۱۱/۰۸ میلیون بشکه در روز در دو ماه نخست سال جاری بوده است. تولید نفت داخلی نیز در ماه مارس بالاتر بود و به ۴/۰۲ میلیون بشکه در روز رسید که ۳/۳



درصد نسبت به مدت مشابه سال گذشته رشد داشته و همچنین بالاتر از ۳/۸۹ میلیون بشکه در روز در دو ماه نخست سال ۲۰۲۱ بود. طبق اطلاعات اداره ملی آمار چین، پالایشگاه‌های این کشور در ماه مارس ۵۹/۷۹ میلیون تن نفت خام را پالایش کردند. این میزان پایین‌تر از ۱۴/۱۳ میلیون بشکه در روز در ماه‌های ژانویه و فوریه بوده است، اما ۱۹/۷ درصد بالاتر از میزان پالایش شده در مارس سال گذشته بوده است. مجموع واردات نفت و تولید داخلی چین به حدود ۱۵/۷۱ میلیون بشکه در روز می‌رسد و با کسر میزان نفتی که پالایش شده است، ۱/۶۳ میلیون بشکه در روز باقی می‌ماند. با توجه به جریان ذخیره‌سازی برای سال ۲۰۲۰ که حدود ۱/۲۹ میلیون بشکه در روز بود، حجم نفت ذخیره شده در ماه مارس از روند جاری فراتر گزارش شده است. سال گذشته جریان ذخیره‌سازی نفت در چین که قیمت‌ها در پی شیوع ویروس کرونا ریزش کرد و با جنگ قیمتی کوتاه‌مدت میان عربستان و روسیه همزمان شد، قابل توجه بود. چین که بزرگترین خریدار نفت جهان به شمار می‌رود، اواسط سال گذشته به حدی نفت وارد کرد که منتج به ایجاد صف‌های طولانی از نفتکش‌ها در بنادر این کشور گردید. اما در اواخر سال که پالایشگاه‌های چینی با محدودیت برای خرید نفت روبه رو شدند، میزان واردات را کاهش دادند و در نتیجه ذخایر نفت این کشور در ماه‌های اکتبر و دسامبر کاهش پیدا کرد (رویترز<sup>۱</sup>، ۲۰ آوریل ۲۰۲۱).

• **افزایش ذخایر نفت آمریکا:** هفته گذشته، ذخایر نفت آمریکا به شکل غیرمنتظره‌ای افزایش یافت. در شرایطی که شمار مبتلایان به ویروس کرونا در حال افزایش است و این امر منجر به کند شدن بهبود تقاضای نفت خام شده است، این خبر نگرانی سرمایه‌گذاران در رابطه با اضافه عرضه نفت خام را برانگیخته است. براساس تخمین منتشر شده توسط انجمن نفت آمریکا، ذخایر نفت آمریکا در هفته منتهی به ۱۵ آوریل در حدود ۴۳۶ هزار بشکه افزایش یافت در حالیکه در هفته پیش از آن، میزان ذخایر نفت این کشور ۳/۶ میلیون بشکه کاهش یافته بود. هم‌چنین انجمن نفت آمریکا اعلام کرد هفته گذشته ذخایر بنزین این کشور ۱/۶۱۷ میلیون بشکه کاهش یافته است که در مقایسه با کاهش ۵/۶ میلیون بشکه دو هفته قبل‌تر از آن، این میزان بسیار کمتر است. از طرفی طبق اعلام این انجمن، ذخایر دیزل این کشور ۶۵۵ هزار بشکه افزایش یافته است (انجمن نفت آمریکا<sup>۲</sup>، آوریل ۲۰۲۱).

• **تأثیر ضعیف موج دوم شیوع کرونا در هند بر خوراک نفت خام پالایشگاهی:** طی هفته‌های اخیر و بر اساس آمار انتشار یافته از تعداد مبتلایان به ویروس کرونا در هند، این کشور با ابتلای روزانه ۳۳۰ هزار نفر به ویروس کرونا در حال حاضر بالاترین آمار را به خود اختصاص داده، اما با وجود این

1. Reuters

2. API - American Petroleum Institute



میزان از ابتلا، کماکان نمی‌توان تأثیر جدی و قابل توجهی بر میزان مصرف فرآورده‌های نفتی در این کشور را مشاهده کرد؛ تا جایی که اکثر پالایشگران این کشور کماکان فعالیت‌های خود را در حدود حداکثر ظرفیت ادامه می‌دهند. میزان مصرف گازوئیل در این کشور در نیمه اول ماه آوریل ۲۰۲۱ برابر با ۱/۳۸ میلیون بشکه در روز بوده و این در حالی است که این مصرف در ماه مارس ۱/۵۴ میلیون بشکه در روز گزارش شده بود. در همین رابطه میزان تقاضا برای بنزین در نیمه اول ماه آوریل ۵۶۰ هزار بشکه در روز برآورد شده که تنها ۱۱۵ هزار بشکه در روز نسبت به ماه مارس کمتر است. لازم به ذکر است که میزان مصرف گازوئیل و بنزین در آوریل سال ۲۰۲۰ برابر با ۸۱۰ و ۲۷۵ هزار بشکه در روز بوده است. با این وجود برخی از کارشناسان معتقدند که طی ماه‌ها و هفته‌های آتی، تأثیر شیوع ویروس کرونا و موج جدید همه‌گیری این ویروس در هند بر فعالیت بخش نفت نیز آشکارتر خواهد شد. از طرف دیگر برخی از صاحب‌نظران معتقدند به علت امکان استفاده بخش قابل توجهی از مردم هند جهت افزایش فعالیت‌های کشاورزی برای جلوگیری از آثار منفی اقتصادی شیوع ویروس کرونا، آنها می‌توانند تا حدود قابل ملاحظه‌ای از آثار منفی شیوع ویروس کرونا بر اقتصاد و به دنبال آن تقاضای نفت را کاهش دهند و این موضوع می‌تواند تأثیر زیادی بر افزایش تقاضای گازوئیل و سایر فرآورده‌های مرتبط با فعالیت‌های بخش کشاورزی داشته باشد، لذا این موضوع تا حدودی کاهش مصرف نفت ناشی از کاهش تقاضای بخش حمل و نقل را پوشش خواهد داد. این گروه معتقدند که گرچه تقاضای نفت هند کاهش خواهد یافت، ولی این کاهش آنچنان قابل ملاحظه نخواهد بود. اما با تمام این اوصاف میزان فعالیت پالایشگاه‌ها در هند در ماه مه می‌تواند کاهش داشته باشد و این امر منوط به این است که مصرف‌کنندگان در خانه بمانند و تقاضای بخش حمل و نقل به شدت کاهش یابد. علاوه بر این در ماه مه برخی از پالایشگران به علت تعمیرات دوره‌ای نیز میزان مصرف نفت خام خود را کاهش خواهند داد. علاوه بر این باید توجه داشت که بین مقامات تصمیم‌گیر در هند بر سر اعمال قرنطینه و تعطیلی کسب و کارها مانند بسیاری از کشورها اختلاف نظر وجود دارد و بخش قابل توجهی از دولت هند مخالف قرنطینه سراسری است. دلیل اصلی آنها مشکلات اقتصادی دولت و تأثیر شدید قرنطینه بر اقتصاد هند عنوان شده است. با این وجود، در آوریل ۲۰۲۰ به دلیل اعمال قرنطینه عمومی میزان مصرف پالایشگاه‌های خصوصی در هند به روزانه ۸۰۰ هزار بشکه در روز رسید و این در حالی بود که در آوریل ۲۰۱۹ میزان مصرف این پالایشگاه‌ها ۱/۵۴ میلیون بشکه در روز برآورد شده بود و در همان مقطع میزان مصرف پالایشگاه بی‌پی‌سی‌ال با ۴۰ درصد کاهش به ۵۰۰ هزار بشکه



در روز رسید، لذا تصمیم دولت در اعمال قرنطینه عمومی را می توان مهمترین عامل تأثیرگذار بر مصرف پالایشگاه های این کشور اعلام کرد (بیکر هیوز<sup>۳</sup>، آوریل ۲۰۲۱).

- **کاهش تقاضای سوخت در هند:** با افزایش شمار مبتلایان و ویروس کرونا در هند، تقاضای سوخت در سومین کشور واردکننده نفت خام به شدت در حال کاهش یافتن است. شیوع کرونا در این کشور منجر به ایجاد محدودیت های سختگیرانه شده است و همچنین سرعت بهبود اقتصادی را کاهش داده است. برای دومین روز پیاپی شمار مبتلایان به ویروس کرونا در این کشور به بیشترین مقدار از زمان شیوع کرونا رسید. مقامات رسمی پالایشگاه ها و افراد فعال در خرده فروشی سوخت اعلام کردند تقاضای دیزل که بیشترین سوخت مصرفی در هند است در این ماه نسبت به ماه مارس ۲۰ درصد کاهش خواهد یافت. تقاضای تمامی سوخت های اصلی، در نیمه اول ماه آوریل نسبت به LPG، دیزل، بنزین، سوخت جت نیمه اول ماه قبل کاهش یافته است. به گفته فعالان بازار فرآورده، تقاضای دیزل و بنزین به ترتیب ۳ و ۵ درصد کاهش را تجربه کرده است. با گسترش قرنطینه و تعطیلی ها در سایر ایالت های این کشور، روند کاهش تقاضای سوخت بدتر نیز خواهد شد. همچنین براساس اظهارات مقامات پالایشگاه ها و به نقل از آرگوس، با تداوم قرنطینه در دهلی نو و بمبئی در ماه می، پالایشگاه ها احتمالاً در ماه بعد میزان خوراک ورودی خود را تا ۱۰ درصد کاهش می دهند (بلومبرگ<sup>۴</sup> و آرگوس<sup>۵</sup>، آوریل ۲۰۲۱).

## ۲- عوامل تقویت کننده قیمت نفت:

- **کاهش تولید نفت لیبی:** در پی توقف تولید در چندین میدان نفتی بزرگ در شرق لیبی، بحران کسری بودجه این کشور تشدید شد. شرکت ملی نفت لیبی اعلام کرد به دلیل کمبود منابع برای تعمیر زیرساخت های بندر Hariga و عدم امکان صادرات، تولید نفت خام این کشور برای اولین بار در ماه های اخیر به کمتر از یک میلیون بشکه در روز رسیده است و این شرکت مجبور شده است تولید از چند میدان نفتی را متوقف کند. سخنگوی شرکت دولتی نفت Agoco نیز اعلام کرد به دلیل عدم تزریق نقدینگی از طرف دولت از ماه سپتامبر برای تداوم تولید، این شرکت مجبور به توقف تولید در این میادین شده است. شرکت Agoco که زیرمجموعه شرکت ملی نفت این کشور است، فعالیت

3. Baker Hughes

4. Bloomberg

5. Argus



تولید در ۸ میدان نفتی این کشور با مجموع تولید ۲۵۰ هزار بشکه در روز را برعهده دارد. نفت تولیدی این شرکت گرید اصلی نفت لیبی را تشکیل می دهد و از ترمینال Marsa el-Hariga صادر می شود. شرکت ملی نفت این کشور، بانک مرکزی لیبی را به دلیل عدم تأمین منابع مالی لازم مقصر و مسئول توقف انتقال نفت، آلودگی های پیش آمده و توقف تولید چاه های نفتی این کشور می داند. سپتامبر گذشته، بعد از رفع محاصره ۸ ماهه از بنادر صادراتی لیبی، تولید نفت لیبی مجدداً افزایش یافت و این کشور توانست میزان تولید خود را از ۱۰۰ هزار بشکه در روز به ۱/۲ میلیون بشکه در روز برساند. با این وجود، ثبات در میزان تولید این کشور مورد تردید است، زیرا این کشور از مشکلات مالی و سیاسی زیادی رنج می برد که روی بخش نفت این کشور هم اثر منفی گذاشته است (اوایل پرایس، ۲۰ آوریل ۲۰۲۱).

- **کاهش تعداد دکل های حفاری آمریکا:** بر اساس اعلام بیکرهیوز، شرکت های آمریکایی مرتبط با صنعت اکتشاف و حفاری، تعداد دکل های خود را برای اولین بار از ماه مارس کاهش داده اند، و در هفته گذشته تعداد دکل های حفاری نفت یک دستگاه کاهش داشت و مجموع دکل های حفاری نفتی در آمریکا به سطح ۳۴۳ دستگاه رسید.

- **کاهش روند شیوع کرونا و افزایش تقاضا برای بنزین:** شاخص PMI منطقه یورو که مؤلفه ای اقتصادی برای سنجش میزان بهبود اقتصاد در بخش صنعت و خدمات است، در هفته گذشته رشدی بیشتر از سطوح پیش بینی شده را نشان داد که این امر نشان از کاهش مقررات قرنطینه در برخی از کشورهای این منطقه و بهبود وضع اقتصادی دارد. لازم به ذکر است که در همین میان، دولت فرانسه از بازشدن دوباره مدارس از روز دوشنبه خبر داده است. شاخص امیدوارکننده PMI و همچنین کاهش شدید نرخ بیکاری در ایالات متحده (کمترین میزان در ۱۳ ماه گذشته) از جمله عوامل مثبت و تقویت کننده بازارهای جهانی بوده اند. همچنین شرکت پالایشی Valero در ایالات متحده از رسیدن سطوح تقاضای بنزین و دیزل به ۹۳ و ۱۰۰ درصد سطوح پس از همه گیری ویروس کرونا خبر داد. به گفته تحلیلگران بازار نفت، میزان فعالیت های بین المللی در این حوزه تا پایان سال به حداکثر ظرفیت خود خواهد رسید (IHS Markit، ۲۰۲۱).



- امکان افزایش قیمت نفت تا ۷۵ دلار در ۲۰۲۲: دنیل یرگین، کارشناس نفت و معاون مدیر IHS Makit، اعلام کرد با توجه به بهبود تقاضای جهانی نفت و ظرفیت مازاد زیادی که اوپک پلاس هنوز به بازار برنگردانده، قیمت‌های نفتی مابین ۶۰ تا ۷۵ دلار در هر بشکه از الان برای یک سال منطقی به نظر می‌رسد. او همچنین اضافه کرد که با بهبود اقتصاد چین و آمریکا، تقاضا بازخواهد گشت. اما ظرفیت عرضه نشده تولید اوپک پلاس، جبران‌کننده هرگونه افزایش قیمت‌های احتمالی است. بعلاوه با عرضه بیشتر و همچنین برگشت دوباره آمریکا به تولید، فشارهای متعادل‌کننده قیمتی وجود خواهد داشت. اگرچه همچنان عدم قطعیت‌هایی در خصوص بهبود تقاضای اروپا وجود دارد، پیش روی در بهبود اقتصاد چین و آمریکا بیانگر بازگشت تقاضای جهانی نفت است. گلدمن ساکس<sup>۶</sup> پیش‌بینی کرده است که نفت می‌تواند تا بشکه ای ۸۰ دلار در تابستان سال جاری برسد، اما فشارهای سیاسی ضد این قیمت شکل خواهد گرفت. گلدمن ساکس برای تابستان سال جاری انتظار دارد افزایش تقاضا منجر به افزایش تولید اوپک پلاس به میزان ۲ میلیون بشکه در روز در سه ماهه سوم سال شود. این موضوع پس از تصمیم به بازگرداندن ۲ میلیون بشکه در روز بین ماه‌های می و ژوئیه توسط اوپک پلاس و عربستان خواهد بود. اضافه می‌شود که مورگان استنلی هفته گذشته سطح قیمتی ۶۵ تا ۷۰ دلار در هر بشکه را برای تابستان اعلام کرده بود. این میزان قبلاً ۷۰ دلار با جهش‌های موقتی اعلام شده بود. علت این کاهش را افزایش حفاری در آمریکا و احتمال بازگشت صادرات نفت خام ایران ذکر کردند (اوایل پرایس، ۲۳ آوریل ۲۰۲۱).